

Takornariartitsinernut suliassaqarfimmi piffissamut ikaarsaariarfiusumut 2023-2024-imut periusissiaq

Naalakkersuisut

Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik

Tel +299 34 50 00

Postboks 1601

3900 Nuuk

Kalaallit Nunaat (Grønland)

www.naalakkersuisut.gl (Naalakkersuisut pisortatigoortumik quppersagaat)

www.tradeinvest.gl (Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiiup aningaaasaliissuteqartarnermut quppersagaa)

www.greenland.com (Visit Greenland -ip quppersagaa)

Imaasa allassimaffiat

1. Aallarniut.....	3
2. Ataqatigiissaagaasumik takornariartitsinermi suliniutit.....	4
Nunap immikkoortuini tulleriaarinerit	4
Towards Better Tourism (TBT) inassuteqaatit.....	4
Visit Greenland.....	4
Takornariaqartitsinermut immikkoortumi pilersaaret 2025-2035	5
Alliartorneq aamma ineriartornermi misissueqqissaarneq	5
3. Periusissiami tulleriaarinerit (2023-2024)	6
3.1 Atugassaritaasutut killiliussat	6
Suliniut 1 – Takornariartitsinernut inatsit nutaaq, akuersisummik peqarfiusumik takornariartitsarnernut inatsit aamma takornariartitsarnermut attuumassuteqartut inatsisit allat	6
Suliniut 2 – Umiarsuit takornariartaatit ingerlatsinerat	7
Suliniut 3 - Akitsuutit.....	7
Suliniut 4 – Takornariartitsinernik assigiissaarialuni aaqqissuussineq	8
Suliniut 5 – sumiiffinni najugalinnik peqataatitsineq.....	8
Suliniut 6 – Piujuannartitsisumik inuussutissarsiutitigut ineriartortitsineq.....	8
3.2 Tikeraanut tikittartunut tikisisisarfit	9
Suliniut 7 – Attaveqaasersuutit nukittorsakkat.....	9
Suliniut 8 – Pinngortitaq allangujuatsoq – kulturikkut misigisassat.....	9
Suliniut 9 – Piffissap takornariartitsiviusartup sivitsorneqarnissaa.....	10
3.3 Piginnaasanik ineriartortitsineq.....	10
Suliniut 10 – Ilinniartitaanerit nukittunerusut aamma piginnaasaqarluarneq	11
Suliniut 11 – Ilisimasanik annertusisanik peqarnissaq	11
4 Suliniutissat aalajangersimasut	12
5. Takornariartitsineq kisitsisinngorlugu	15

1. Aallarniut

Timmisartunut mittarfíit nutaat ullunik inuuffigisatsinnik allannguisussaapput, sumiluunniit najugaqaraluarutta soorluttaaq umiarsuarnut ilaalluni takornariartarnerup annertuseriarnera annertooq malunaateqarujussuassasoq. Naalakkersuisunut aalajangiisuuvvoq aningaasarsiornikkut qaffariaataasussat timmisartullu mittarfissuisa nutaat kingunerisassat umiarsuarnullu takornariartaatinut ilaallutik takornariartartut amerleriaatissaat nunatsinni innuttaasunut inuussutissarsiortunullu ataatsimut tamanut iluaqutaassasut.

Piffissami matumani suli pissusiulersinnaasunik takornariartitsinerup ineriarorneranut atatillugu mittarfissuit nutaat atorneqalerpata pissusiulersinnaasunik sulimaanna ilisimaneqanngitsunik peqarpooq. Suli akiliuersussat annertussuserilerumaagaat, timmisartut suminngaaneertarnissaat sumullu ingerlasarnissaat imaluunniit timmisartortitseqatigiffit kikkut ingerlatsisujumaarnissaat ilisimanngilagut. Ilanngullugulu nassuerutigisariaqarpapput naak takornariartitsinnermik ingerlatsineq ukiuni amerlasuungortuni inuussutissarsiutaagluartoq, amigaatigineqarmata aaqqissuussaasunik tunngaviusunik ilisimasassat, takornariartitsineq ullumikkut inuussutissarsiutitut isigalugu. Tamatumma saniatigut imartatsinni umiarsuit takornariartaatit amerleriaataasa ersarissarpaat pisariaqartitsisugut ersarinnerusumik periusissiaqarnissarput, suliassaqarfimmillu tamatuminnga aqtsinissarput.

Taamaattumillu Naalakkersuisut aalajangersimapput piffissamut ikaarsaariarfiusumut periusissiamik ukiunut 2023-2024-imut suliaqarniarlutik. Piffissamut ikaarsaariarfiusumut periusissiami aallunneqassapput suliassaqarfíit pingarnerit aallartilikagut, sapinngisamik pitsaanerpaamik takornariartitsinermi ineriatortitisinnaajumalluta. Piffissamut ikaarsaariarfiusumut periusissiaq taamaasilluni aamma isigineqarsinnaassaaq ingerlatsinernut pilersaarusatut, qularnaarisussaqq pissutsit tunngaviusut inissaminiinnissaannik. Tamanna alloriarnerussaaq takornariaqartitsinermut immikkoortumi pilersaarutaani, piffissamut ikaarsaarfiusumut periusissiamik assiliartaliisussaaq, piareersaasussaaq, paasinarsaarisussaaq aammalu tunngaviliissalluni siunissami ukkatarineqartussami pingaruteqarluinnartumi.

Piffissamut ikaarsaariarfiusumut periusissiaq suliarineqarpoq takornariartitsinermi ingerlatseqataasut amerlasuut ilanngussassanik tunniussaqartarnerisigut. Naalakkersuisut suliassami tamatumani atugassatut ilanngussat amerlasuut qujassutigaat, taakkua takussutissiimmata ataatsimut isigisunik suliniuteqarfigisassatsinni ujartorneqarnerisi.

Naalakkersuisut takorloorpaa takornariartitsineq piujuannartitsinermik tunngaveqartoq, inuiaqatigiinnut pitsasunik tunniussaqarfiusoq. Kissaatigaarput takornariartitsinermik inuussutissarsiut nunatsinnut takornariartup misigisaqarfifigisagassaa pinngortitamik avatangiisitsinnik, kulturitsinnik aammalu oqaluttuarisaanitsinnik. Tamakkua tikeraanut saqqummiussortarnerini piumasaavoq najukkani pissutnik ilisimasaqarneq, taamaattumillu Naalakkersuisut kissaatigaat takornariartitsinermik ingerlatsinerup nunatsinnit namminermit inuillu najugaqarfíinit sorlaqartumik ingerlanneqarnissaa.

Tamatumalu saniatigut pissusissamisoortumik isumalluarfiullunilu naatsorsutigineqarpoq takornariartitsinerup inuiaqatigiinnut isertitsissutaanerulernissaa, apeqqutaatinnagu takornariartitsisarneq qanoq ittoq ingerlanneqarnersoq. Takorluukkat naammassineqarlutik anguneqassappata piumasaqaataavoq qanittumik suleqatigiittooqarnissaa, ataaqtigisaaqarisoqarnissaa oqaloqatigiittooqarnissala, Naalakkersuisullu tamanna tunngavigalugu ikaarsaariarnermut periusissiaq alloriarnertut ilorraap tungaanut ingerlasutut isigaat.

Atuarluarisi

Naaja H. Nathanielsen

Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutinnejarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq

2. Ataqatigiissaagaasumik takornariartitsinermi suliniutit

Nunap immikkoortuini tulleriaarinerit

Piffissamut ikaarsaariarnermut periusissiassami matumani atortussat tunngaviusut aallaaveqarput nunatsinni kommuninik nunallu immikkoortuini ingerlatsisunik oqaloqateqartarnernik. Nunap immikkoortuini ingerlatsisunit tunniussat takornariartitsineq pillugu isumasioqatigiinnermeerput, nunatsinni illoqarfinni assigiinngitsuni ukiuni kingullerni ingerlanneqartarsimasuniit. Nunap immikkoortuini ingerlatsisuniit tunniussat periusissami immikkoortunut aallunneqartussanut annertuumik atormeqarput. Nunap immikkoortuini ingerlatsisuniit tunniussat ilassuserneqarput Visit Greenland -imiit aamma takornariartitsinermi inuussutissarsiummiit.

Towards Better Tourism (TBT) inassuteqaatit

Nunatsinni takornariartitsinernik inuussutissarsiortut aamma namminneq inassuteqaateqarput, takornariartitsinermik inuussutissarsiutit siunissamut sammisumik ineriertortinnejarnissaannut. Tamanna pivoq Visit Greenland-ip 2023-ip upernaavani isumasioqatigiissitsinerani taaneqartumi »Towards Better Tourism« (TBT). Tassani takornariartitsinermik ingerlatsisut isumaqatigiissutigaat immikkut sammillugit aallunneqassasut tulleriaarinerit 9-it, siunissamut sammisut, takornariartitsinerit ineriertorteqqinnejarnissaannut atasut.

Inassuteqaatit illinitśialaapput takornariartitsinermik inuussutissarsiuteqartut kissaataanni, Naalakkersuisunit taamaasillutik ilanngunneqartut tulleriaarinernut matumani ikaarsaariarnermi periusissami.

“Towards Better Tourism” -imi inassuteqaatit qulingiluat:

1. Takornariartitsineq ataqatigiissoq suleqatigiiffiusorlu
2. Ukioq kaajallallugu takornariartitsineq, najukkani inuunermik nakussatsitsisoq
3. Attaveqaqatigiinnermi atortut perrassarneqassapput
4. Piujuannartitsineq siulliullugu
5. Najukkani takornariartitsineq aallullugu pitsaassusissallu qaffallugit
6. Pikkorissujumavugut, Kalaallit Nunaannilu inuuusuttunut periarfissanik ammartseraluta
7. Qularnaarumavarput najukkani piginnituuneq peqataanerlu
8. Nunarsuarmioqatitta kulturerput naapissavaat malugissallugulu
9. Inerisaaneq nukittorsagaq nioqqutillu neqeroorutaasut ineriertortsinneri

Visit Greenland

Visit Greenland A/S -imi aaqqissuussinerit ingerlatsinerillu ilalersussavaat piviusunngortillugulu Naalakkersuisut periusissiaat ulluinnarni suliatigut, ilaatiqut paassisutissanik katersisarnikkut, takornariartitsineq pillugu siunnersuinikkut, Kalaallit Nunaannik takornariartarfittut ussassaarisarnikkut, kiisalu inuussutissarsiut ineriertortissallugu takornariartitsinermut siuarsaataasutigut suliniutitsigut ilisarititsisarnertigullu.

Piffissamut 2021-2024 Visit Greenland nammineq periusissiaminik ussassaarisarnermut niuerfiusunillu ineriertortsinermut atatillugu suliaqarsimavoq.

Periusissiaq taaguuteqarpoq ” Takornariaqarnerulernissamik siunertaq – ataatsimoorussanik suliniutit ineriertortsinermut, inerisaanermut akisussaassuseqartumillu takornariartitsinermut”. Visit Greenland-ip immikkut ataaniittut qulequttat sisamat erseqqissaatigisimavai:

1. Misigisassarsiortitsilluni takornariartitsisarnerit piumaneqarnerulernissaat
2. Ukioq kaajallallugu Kalaallit Nunaanni tamarmi takornariartitsisarneq
3. Ilisimasanik avitseqatigiittarneq aamma piginnaasanik kivitsineq
4. Atugassarititaasunik iluaqutaasunik siuarsaaneq

2025-imiit Visit Greenland-ip periusissiaa toqqaannartumik Naalakkersuisut takornariartitsinermut immikkoortumi pilersaarutaani ilaaliissaqq, taamalu ataatsimoorussamik periusissiamik suliaqartoqartalerluni.

Naalakkersuisut maluginiarpaat ingerlatsisunit assigiinngitsunit ilangunneqartartut arlalitsigut assigiittarneri. Tamanna nukittoqutitut isigisariaqassaaq aamma uppernarsaatitut ataatsimut isumaqatigiitqarnernik sutigut suliniutissat siullunneqartussat annertunerunerannik. Naalakkersuisut suussusilersorsimavaat sammisassat immikkut toqqartorneqartut aqqanillit, piffissami periusissiap atuuffigisaani pingaernerutillugit sulissutigineqartussat. Tunngaviusutut paasissutissat ersarissumik tikkuartorpaat atugassarititaasutut killiliussat nukitorsarneqartariaqarnerat aammalu tikeraanik tikisitsisarfiit annertusartariaqarneri.

Takornariaqartitsinermut immikkoortumi pilersaarut 2025-2035

Naalakkersuisut takorluugaat, anguniagaat, suliniutaat aammalu politikki ukiuni qulini pilersaarutitut naatsorsorneqassaaq immikkoortortanut takornariaqarnikkut attuumassusilinnut.

Nunatsinni immikkoortortat nammineerlutik takornariaqarnikkut akisussaaffimmik tigusissapput, namminneq periusissiamik aammalu siunissaq ungasinnerusoq pilersaaruteqarnikkut. Assersuutigalugu ilinniartitaanikkut immikkoortoqarfimmi takornariaqarneq ilangunneqarsinnaavoq meeqqat atuarfianni 1. Klassiniit ilinniarfeqarfifinnut qaffasinnerpaanut. Takornariaqarnikkut ilinniarfiit pikkorissaanerillu tulluarsarneqassapput inuussutissarsiornermi pisariaqartitsineq najoqqutaralugu.

Tamanna alloriarnerussaaq takornariaqartitsinermut immikkoortumi pilersaarutaani, piffissamut ikaarsaarfiusumut periusissiamik assiliartaliisussaq, piareersaasussaq, paasinarsaarisisussaq aammalu tunngaviliissalluni siunissami ukkatarineqartussami pingaaruteqarluinnartumi.

Alliartorneq aamma ineriantornermi misissueqqissaarneq

Naalakkersuisut pilersarusiatut isummiussaat alliartornermi aamma ineriantornermi misissueqqissaarneq atorluarneqarsinnaasumik sakkuussaaq siunissamut ungasinnerusumut periusissianut aamma pilersaarutit suliarineqassallutik.

Alliartorneq- aamma ineriantornermi misissueqqissaarnerup siunertarissuaa, pilersitsiornermi piviusorsiortumik missingersuutit atungaasullu oqariartuuteqarsinnaanissaat, siunissami inuiaqatigiinni mittarfittaarnermi sunniutinut.

Suliniutit pingaarnertut suliassaat tassaassaaq mittarfiliortitsinermik ineriantornermi kingunissaanik assiliartaliisoq, assersuutigalugu ineqarnikkut, meeqqeriveqarfik, atuarfeqarfik, takornarialerisut, peqqinnissaqarfik, suliffeqarfifit il.il.

Pingaarutilit marluk alliartorneq aamma ineriantornermi misissueqqissaarnerup inerterissuaa tunngavilimmik tikkussineq pingaarnertut akisussaasunut (ass. Naalakkersuisoqarfifit, kommunit aamma inuussutissiarsiornerup iluani) aamma pingaarnermik ingerlatitat (ass. Nuna tamakkerlugu takornariaqarnikkut pilersaarut,

malittarisassat/inatsisit, akileraarnikkut aaqqissuussat, immikkoortortanut pilersaarutit aammalu annerusumik inuussutissatigut suliniutit). Taamaalilluni sulineq assiliartaliinerussaaq mittarfittaarnermi sukkasumik ineriarnermi tigussaasunik missingersuutinik.

3. Periusissiami tulleriaarinerit (2023-2024)

Naalakkersuisut siusinnerusukkut suliat aallartisippaat timmisartunut mittarfinnik nutaanik pitsaanerusunillu Kalaallit Nunaanni sanaartorneq. Attaveqaersuuteqarnikkut pitsangorsakkaniq aaqqissuussinerit tunngaviussapput pitsasut iluaquaasullu nunatsinnut takornariat amerliartortinnissaannut. Timmisartunut mittarfii nutaat piareerpata pitsaanerpaamik piareersarsimajumalluta Naalakkersuisut kissaatigaat piffissamut ikaarsaariarfiusumut periusissiaq una killiliussatut atugassarititaasunik pitsasunik qularnaarisuussasoq, Kalaallit Nunaat piareersimaqqullugu takornariat timmisartunut mittarfinnut nutaanut tikilluaqqusarnissaanni.

Naalakkersuisut kissaatigaat takornariat ornittagaanni tikittarnernik aaqqissuussinerit pitsaanerpaamik piareersagaanissaat. Piareersarsimassaagut oqimaaqatigiissitsiumalluta takornariartitsinerup akilersinnaasup inuussutaasinnaasullu pilersinnissaanut, ilutigisaanillu pinngortitap avatangisitta imaannaanngitsup illersornissaanut. Tamatumalu saniatigut uagut nammineq piareersimanerussaagut takornariartitsinerup iluani ilinniagaqarsimassuseq eqqarsaatigalugu. Naatsumik oqaatigalugu qularnaassavarput ineriarortitsineq Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermik piujaannartitsiviusumik.

Naalakkersuisut qinersimavaat immikkut aallukkumallugit piffissamut ikaarsaariarfiusumut periusissiami sammisassat immikkoortut pingasut:

1. Atugassarititaasuni killiliussat
2. Tikeraat tikittarfiinik inerisaaneq
3. Piginnaasatigut ineriarortitsineq

Aallartitsisoqassaaq ingerlatsisoqarlunilu suliniutinik pingaarnernik qulinik, immikkoortut suliassaqarfii immikkoortut ataanni, iliuusissanut pilersaarusroriusunik.

3.1 Atugassarititaasutut killiliussat

Naalakkersuisut kissaatigaat Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnermi atugassarititaasutut killiliussat nukitorsarnissaat, suliniutinik arlaqartunik takornariartitsinerit iluanni ingerlanneqartussanik. Siunertaavoq Kalaallit nunaanni takornariartitsinermik ingerlatsinerup nukitorsarnissa, aallaaviusut pitsaanerulersinnerisigut piujaannartitsinermik tunngaveqartumik ingerlatsineq pisusissamisoorsinnaaqquillugu.

Suliniut 1 – Takornariartitsinernut inatsit nutaaq, akuersisumvik peqarfiusumik takornariartitsisarnernut inatsit aamma takornariartitsisarnermut attuumassuteqartut inatsisit allat

Takornariartitsinermik inuussutissarsiutit Kalaallit Nunaanni annertusiartornerat ilutigalugu aamma pilersoqartarpoq pisariaqartitsinermik killiliussat naleqqussarnissaannut, ilaagitut sulisussanik atuinermut atasuni. Naalakkersuisut taamaasillutik kissaatigaat takornariartitsinermut inatsimmik nutaamik aaqqissuussinissaq, qularnaarisussamik pitsaanerusumik najukkani pineqartuni ingerlatsisuusut pitsaanerusumik peqataatinneqarnissaannik, aamma pilersitsinikkut ullutsinnut naleqqutunik unammilleqatigiiffiusunillu killiliussatut atugassarititaasunik, Kalaallit Nunaanni takornariartitsinerup ineriarorteqqinneranut atatillugu.

Takornariartartut nunanit allaneersut nunatsinniittartut amerliartornerisigut qanorluunniit ilioraluaraanni aamma nunanit allaneersut takornariartitsinermik ingerlatsisuusut amerliartussapput. Qularnaarumallugu naleqquttumik piissusissamisoortumillu aaqqissuussamik aqtsineq nunanit allaneersut aammalu illuani nunatsinni najugallit ingerlatsinerisa aqunneqarnerannik aaqqissuussineq, kissaatigineqarpoq pissutsit pineqartut nutaamik inatsisiliornikkut aqunneqarnissaat. Ilutigisaanillu ingerlaqatigiisitsilluni kalaallini takornariartitsinernik ineriartortsinikkut kalaallini namminerni ileqqut periaatsillu aallaavigalugit aaqqissuussaasunik, misissuinernik ingerlatsisoqassaaq qanoq suliassaqarfik takornariartitsinermut inatsisikkut nutaakkut aqunneqarsinnaanersoq pillugu. Takornariartitsinermut inatsimmik suliaqarneq ingerlanneqassaaq qanimut oqaloqagiittarnertigut nunap immikkoortuini takornariartitsisartut peqatigalugit, kalaallit takornariartitsinermik inuussutissarsiortut peqatigalugit aammalu qitiusumik takornariartitsinermi kattuffiit peqatigalugit.

Takornariartitsinermik inuussutissarsiutit angissusiunngilaq uninggaannartoq, kisiannili eqaatsumik tasisuaartutut nunat tamalaat akornanni ingerlatsisunik peqatiginnitoq, politikki, annertussutsit aamma takornariartarnikkut ujartuinerit allanngorartuarfigisaat. Naalakkersuisut kissaatigaat ineriartornerik tamatuminnga malinnaaveqarnissartik, taamaattumik ingerlaavartumik avatitsinni piissusiviusunik naleqqussaasariaqartarlutik. Naalakkersuisut taamaasillutik kissaatigaat nutaamik takornariartarnermut akuersissutinik tunngavilimmik ingerlatsisarnermut nutaamik inatsisiliornissaq, kiisalu najukkani inuinnaat unnuisarfeqartitsisarnerannut inatsisiliornissaq (Airbnb il.il.).

Tamatumani pineqarput inatsisit arlaqartut, pingaarcerillu 2024-imi ukiakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqassallutik.

Suliniut 2 – Umiarsuit takornariartaatit ingerlatsinerat

Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariartartut malunnaatilimmik amerliartorput, ersarissivorlu sukaterisoqartariaqartoq ersarissaasoqarlunilu inuussutissarsiummi atugassarititaasunik. Tunngaviusuit ersarissut qularnaassavaat inuussutissarsiummi tassani ingerlatsinerit pitsaanerusumik inuussutissarsiutinut allanut, sumiiffinni tикиннеqartartuni najugallit pisariaqartitsineri ingerlatsinerillu piujuannartitsinermik tunngaveqartuuneri. Naalakkersuisut kissaatigaat sumiissusilersuinissaq ingerlatsiviusinnaasunik atugassarititaasut aalajangersimasut iluanni ingerlatsiviusussanik imaluunniit inerteqquteqarfiusunik. Tamatuma saniatigut umiarsuit takornariartaatit annerusumik najukkani takornariartitsisartunik atuisassapput, najukkani misigisassanik pisisassallutik il.il., najukkani tикиннеqartartuni inuiaqatigiit annerusumik aningaasarsiornekut iluanaaruteqarsinnaaqullugit.

Suliniutissat ersarinnerusut allaaserineqarneri 2023-ip naalernerani saqqummiunneqassapput.

Suliniut 3 - Akitsuutit

Akitsuutit aamma akiliutit angalasut piissusilsortarneranni aqtsissutaasut ilagisinnaavaat, ingerlatsinernullu siuarsaataasinnaallutik kigaallassaataasinnaallutilluunniit. Naalakkersuisut piffissami periusissiip atuuffigisaani saqqummiussaqassapput oqimaqaqtigiissaarinerusunik akitsuusersuisarnermut akiliutinillu aaqqissuussisarnermut inuiaqatigiinni ineriartortinneqartussatut kissaatigineqartunut atatillugu. Saqqummiussinissaq ataqtigissaarneqarumaarpq inuussutissarsiutinik akileraarusersuisarnermik aaqqissusseqqinnermut ataqtigissitsisoqarnissaq qularnaarumallugu.

Pileraarummik saqqummiussisoqassaaq 2024-ip upernaavani.

Suliniut 4 – Takornariartitsinernik assigiissaaraluni aaqqissuussineq

Ukiuni kingullerni piujaannartitsinermik tunngaveqartumik takornariartitsinermi ingerlatsisoqalernissaanik pisariaqartitsineq annertunerulersimavoq, sillimaniarneq annertusisaq aamma pitsasumik ingerlatsineq amerlassutsinut taarsiussaq. Ujartuilluni piumaneq taamaattoq annertusiartortoq nioqqutini pineqartuni pinngortitamillu illersuinerup annertunerusariaqarneranik pisariaqartitsineq takornariartut amerliartortinnerannut taarsiullugu, pisariaqartitsilersimavoq takornariartitsinermi nioqqutigineqartunik assigiissaaraluni aaqqissuussisoqarnissaanik suli annerusumik.

Taamaattumik Naalakkersuisut atortuulersissavaat takornariartitsinermi nunat tamalaat akornanni pitsaassusissat nutaat pioreersullu, pitsaassusissat qaffasinnerulersikkumallugit, sillimaniarneq piujaannartitsinerlu ilanngullugit Kalaallit Nunaanni atortuutikkumallugit.

Takornariartitsinermi assigiissaarinerit aaqqissuussat takornariartitsinermik ingerlatsisunit ujartorneqarput, siumullu sammisumik aallussiviussallutik pinngortitamik taamalu avatangiisini mianerinnittumik isumannaatsumillu takornariartut misigisaqartarnissaannik, atuismut annertusisamik periarfisisussamik piujaannartitsisumik ingerlatsinernik toqqaasarnissamik, Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermut tamarmiusumut iluaqutaasussanik.

Siunnersuut 2024-imi upernaakkut saqqummiunneqassaaq.

Suliniut 5 – sumiiffinni najugalinnik peqataatitsineq

Najugaqartunik peqataatitsisarneq piffissami ikaarsaariarfimmi aallutassat pingaartinneqartut ilagaat, suliassaqarfinni tamani atortinneqartussaq.

Naalakkersuisut misissorumavaat takornariartitsinerup iluani ingerlatani qanoq ittuni najugaqartut sulisussat iluaqutigineqarsinnaaneri, qularnaarlugulu najugaqartut peqataatinneqartarnissaat sunniuteqartillugillu. Misissorneqassaaq inatsisiornikkut najugaqartut qanoq aaqqissuussilluni peqataatinneqassanersut.

Takornariartitsinermik ingerlatsisartunut nunanit allaneersunik suleqateqarnermut atatillugu, takornariartunik angallassisartunut atatillugu aamma umiarsuit takornariartaatit tikittarnerinut atatillugu ilanngullugu pisariaqarpoq qanimut misissussallugu najugaqartut peqataatinneqartarneri.

Anguniagaq taanna tunngaviussaaq suliniutit sinnerisa suliarineranni, minnerunngitsumik ukua: 1, 2, 4 aamma 6-ip.

Suliniut 6 – Piujaannartitsisumik inuussutissarsiutitigut ineriertortitsineq

Aningaasalersuisinnaaneq pitsaanerusoq aallaavissanik pitsaanerusunik takornariartitsinermik inuussutissarsiutit ineriertortinnerannut aallaaviussaaq. Naalakkersuisut misissorumavaat qanoq takornariartitsinernik inuussutissarsiutit tapersorsorneqarsinnaanerat, attaveqaqatigiiffiusartut, siunnersuisarnerit

Aningaasalersuinissanik periarfissat naleqqussagaassapput kalaallini aaqqissuussinernut, nunanit allaneersullu aningaasaliisartut Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermik inuussutissarsiutini ineriertortitsinerput nunatsinni atugassarititaasunik tunngaveqartoq ataqqissavaat.

Naalakkersuisut aamma ersarinnerusumik misissorniarpaat nunap immikkoortuini isorliunerusunilu pitsaanerusumik aningaasaliissuteqartarnerillu naleqqussarneqarsinnaanersoq.

naleqqussakkanik

siunnersuisarnerit

Missiliusiaq kingusinnerpaamik 2024-imi upernaakkut saqqummiunneqassaaq.

3.2 Tikeraanut tikittartunut tikisitsisarfiit

Ullumikkut Kalaallit Nunaannut takornariartartut ujartugarereerpaat ullutsinnut naleqqunnerusut tikisitsisarfiit. Naak Kalaallit Nunaat pissutsini amerlasuuni angalaffittut akisuutut isigineqaraluartoq, Visit Greenland-imiit misissuisarnerit ersersittarpaat takornariartartut akiliumassuseqartut atortulersuutit piusut tikisitsisarfiillu ullutsinnut naleqqussagaappata.

Isumalluarfigineqarput timmisartunut mittarfissat nutaat takornariartitsinermik perrassaasuussasut, nunallu immikkoortuinut aammalu nunatsinnut tamarmut angalajumassuseq suli annertunerulerumaartut. Naalakkersuisut tapersorsorumavaat atortulersuutinik pitsangorsaanerit maanna aamma siunissami takornariartarumaartut eqqarsaatigalugit, pingartillugillu iliuuseqarfigiumallugit nukitorsarumallugillu tikisitsisarfinni atortulersuutinik pitsangorsaanerit Kalaallit Nunaanni.

Suliniut 7 – Attaveqaasersuutit nukittorsakkat

Takornariartartut amerlanerulernersigut pisinnaatitaaffinnut atatillugu unammilligassanik amerlanerusunik pilersoqarsinnaavoq, nunaminertanik iluaquqeqarnermi aamma tikikkuminassutsini. Taamaattumillu pingaaruteqarpoq naleqqussaanissaq naammassineqarsinnaasunik aammalu killiliussanik, taamaasilluni siunissami aaqqissuussinerit ersarissuutikkumallugit, aalaajaatsuutikkumallugit uppermassuseqartikkumallugillu.

Sumiiffiit akuersissuteqarnikkut akiliilluni piniarneq, akuersissuteqarnikkut akiliilluni aalisartitsiviusartut amerlanerulernersinnekarni imaluunniit helikopterimiit qaqqanut niorarluni sisorartitsisarnerit - heliskiing – assersuutigalugu sumiiffinnik allaffissornikkut aqtsinermik annertunerusumik pisariaqartitsiviussapput.

Tamatumalu saniatigut naatsorsuutigisaqarneq umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariartartut amerlanerulernissaannik illoqarfinni annerusuni aamma najugaqarfinni minnerni piumasaqarfiusapput annerusunik amerlanerusunillu aningaasaliissuteqartarnissanik umiarsualivinnut taakkununngalu atatillugu atortulersuutinut.

Akunnittarfiliortitsernernut atatillugu ukiuni arlaqartuni namminersortut aningaasaliissuteqartarneri ingerlanneqarput, siunissami pisariaqartitsilernissat naammassineqarsinnaaqquillugit. Naalakkersuisut sulissutigissavaat takornariartitsinermut atatillugu atortulersuutinik nukittunerulersitsisoqarnissaa, najukkani namminerni ingerlatsisiusut innuttaasullu sapinngisamik annertunerpaamik peqataatinneqarnerisigut.

2023 naatinngagu siunnersuummik saqqummiussinissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Suliniut 8 – Pinngortitaq allanngujaatsoq – kulturikkut misigisassat

Ingerlaavartumik ineriartortitsisoqartuassaaq immikkuullarissunik imaannaangitsunillu issittumi misigisassanik piujuannartitsinermik qitiutitsiutigaluni.

Tamatumunngalu atatillugu Naalakkersuisut misissorniarpaat takornariartitsinermik ineriartortitsinerup qanoq “tasiorteqarsinnaanera” nunap immikkoortuinik eriagisanik toqqaasarnermk UNESCO -llu nunarsuarmiut eriagisaannik immikkoortuinik. Takornariartartut amerliartornerisa piumasaqaateqarfigaat nioqqutit misigisassat

periarfissallu amerlanerusut, Naalakkersuisullu pingaartippaat ineriertortitsinerup tamatuma ataqatigiissaagaasumik ingerlanneqarnissaa, piujuannartitsinermi ileqqussanik tunngaveqartumik aaqqissuussaasunik.

Naalakkersuisut kissaatigaat namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut takornariartitsinermut attuumassutilinnik nioqqutinik misigisassanillu neqerooruteqartarnissaat, tamakkualu ilutigisaannik suliffeqarfifit inuussutissarsiortut aningaasarsiornermikkut perrassarneqarnerannik pilersitat kinguneqartassasut.

Taakkualu saniatigut kissaataavoq siunissamut sammisumik ineriertortitsinerup ingerlatsinerullu tikeraat ornittagaannik nunatsinnilu takujuminartunik suli nukittunerusumik nunap immikkoortuini namminersortutullu inuussutissarsiortuni akornanni inissismaffeqassasut.

Taamaasillillu Naalakkersuisut suliniutinik aallartisaassapput oqaloqateqarnikkut aamma suleqatigiinnik aallartitsinikkut soqutigisaatigiinnik, sulianik immikkoortitsisussanik, qanoq piujuannartitsisumik pinngortitami kulturimilu misigisassat nukittorsaavagineqarnissaat, kommunini aammalu inuussutissarsiortuni namminersortuni inissismasumik.

Suliat piffissami periusissiap atuuffigisaani tamarmiusumi ingerlanneqassapput, soorlutaaq naatsorsuutigineqartoq suliat taakkua aamma immikkoortumut pilersaarummi 2025-imiit atuuttussami ilaassasut.

Suliniut 9 – Piffissap takornariartitsiviusartup sivitsorneqarnissaa

Suli annertunerusumik takornariartitsinermik inuussutissarsiutit nukittorsarumallugit Naalakkersuisut kissaatigaat misissorumallugu qanoq takornariartitsisarnerup maanna piffissaq ingerlatsiviusartoq qaangerlugu siuarneqarsinnaanersoq, taamalu ukiup sinneranut - ullumikkut pissusiusumut sanilliullugu - assigiaarnerusumik siaarneqarsinnaanersoq.

Aningaasarsiornikkut isaatitsineq piffissaq maanna ingerlatsiviusartoq qaangerlugu ingerlasartoq Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnermik ingerlatsinermik ataatsimut isigaluni perrassaasinnaavoq, takornariartitsinerlu annerusumik nappataasinnaangorsarlugu.

Naalakkersuisut aamma Visit Greenland taamaattumik suli itinerusumik paasiniaaniarput qanoq iliuuseqartoqassanersoq takornariartitsineq Kalaallit Nunaanni ukiup iluani piffissami annertunerusumi ingerlanneqartalersinnaanersoq eqqarsaatigalugu, ilaatigut misigisassat imaannaanngitsut neqeroorutaasartut annertunerulersinnerisigut piffissami maanna ingerlatsiviusangitsumi, tamatumuuinalu aningaasarsiorneq aningaasaliissillu erniortinneqarnerat annertusarniarlugu.

Suliat taakkua piffissaq periusissiap atuuffigisaa tamaat ingerlanneqassapput, naatsorsuutigineqarporlu aamma immikkoortumut pilersaarummi 2025-imiit atuuttumi ilaasussatut.

3.3 Piginnaasanik ineriertortitsineq

Ilinniartitaaneq aamma piginnaasat pigisat takornariartitsinermiittut nukittorsaavagineqassasut kissaatigineqarpoq, suli amerlanerusut ilinniagqarsinnaanermut pikkorissaqqissinnaanermullu ajornannnginnerusumik aqqutissiuunneqarnerisigut. Nukittorsakkamik ilisimasanillu tunngaveqartumik takornariartitsinermi inuussutissarsiut aqqutissiuussissaq tunngavissanik patajaatsunik siunissamut sammisumik Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermik ineriertortitsineqataasinnaasumut. Piginnaasanik nukittorsaaneq ilalersorneqassaaq pilersitsiumanermik ineriertortitsinermillu puilatitsinermik, tamatumalu saniatigut immikkut inuusuttut matumani aallunneqassallutik.

Suliniut 10 – Ilanniartitaanerit nukittunerusut aamma piginnaasaqarluarneq

Ullumikkut Kalaallit Nunaanni sulisussanik amigaateqartoqarpoq, aamma takornariartitsinermi. Ajornartorsiu taanna aaqqiivigineqanngippat takornariartitsinermi periarfissat piusut tamakkiisumik inerisarneqarsinnaanngillat. Taamaattumik Kalaallit Nunaat siunissamut isigisumik pikkorinnerulerteriaqarpoq sulisussanik naammattunik kajungernarnerusumillu ilanniartitsisinnaanermut, takornariartitsinermik inuussutissarsiutinut sammisuni suliffissani, matumani aamma takornarianik angallassisartunik - turistguider - aammalu suliffissanut takornariartitsinermik tapersersuutaasunut allanut sammisuni.

Takornariartitsinermik inuussutissarsiutit ukioq kaajallallugu suliffissanik neqeroorsinnaasariaqarput, peqataasinaasunik sulisussanik pikkorissunik piginnaaneqarluartunillu nutsuisinnaajumallutik, tassuunakkullu takornariartitsinermik inuussutissarsiutit nukittunerulersikkumallugit.

Naalakkersuisut ilanniartitaanerni ingerlatsisut matumunnga naleqquttut aamma Visit Greenland suleqatigalugit misissorniarpaat qanoq ilanniartitaanerit piginnaasanillu annertunerulersitsisarnerit nukitorsarneqassanersut suliassat matumaniittut siammasisumik isigalugit.

Suliniutit piffissami periusissiap atuuffigisaani tamarmiusumi sulissutigineqassapput, kisiannili 2024-ip ukiaani siunnersuuteqartoqassaaq.

Suliniut 11 – Ilisimasanik annertusisanik peqarnissaq

Piginnaasanik nukitorsaaneq ilalersorneqassaaq tigussaasunik atorsinnaasunillu paasissutissanik aamma kisitsisinik paasissutissanik, taamaasilluni takornariartitsinermik inuussutissarsiutini kinguneqartussanik aalajangiisarnerit paasisimasanik tunngavilimmik aalajangerneqartaqqullugit.

Inuaqatigiinnut sunniutaasartut piviusut uuttorneqartalersinnaaqquullugit, tamatumanilu aningaasatigut iluanaarutaasut Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermeersut Naalakkersuisut kissaatigaat takornariartitsinermiit naatsorsuusiortarnermik suliat nukitorsarneqassasut. Naatsorsuutit sunniutaasuinnik, kaaviliaartitanik, suliffissanik pilersitanik aamma Kalaallit Nunaannut isertitanik takornariartitsinermeersunit imaqtartut uuttorneqarsinnaapput nunat tamalaat akornanni aaqqissuussinerit attuuttut tunngavigalugit.

Suliniut peqataassaaq paasissutissanik tunngaviusunik aaqqissuussinermi, aamma Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermut atatillugu ilisimasassanut, taamaasillunilu pingaaruteqartumik peqataassalluni Kalaallit Nunaanni takornariartitsinerup sunniutaasa ersersarneqarnerannut, taamalu aamma piujuannartitsinermut. Suliami tassani ilisimasassat pisariaqartut aamma takornariartitsinermik ingerlatsisut ilaassapput isumasioqatigisakkut Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfik aamma Visit Greenland peqatigalugit.

2023 naatinngu siunnersuummik saqqummiussisoqassaaq.

Suliniuttimikkortunik aqqanillit suliaqarnerit piffissami periusissiap atuuffigisaani aallertinneqassapput, naatsorsuutigisariaqassaarlu takornariaqartitsinermut immikkortortami pilersaarutip tulliuttup atuuffiani aamma ingerlaqqitussatut, naammassineqarsinnaasunik inerisaaneq, kisitsisinik paasissutissanik katersisarnerit aamma inatsisiliornermik suliat ukiut arlaqartut ingerlaneranni pissammata.

4 Suliniutissat aalajangersimasut

Suliassaqarfik	Nunap immikkoortuiniit ilassutit	Suliniutissat aalajangersimasut
Suliniut 1 – Takornariartitsinermi inatsit nutaaq, Immikkut akuersissutinut inatsit aamma takornariartitsinernut attuumassutilinnik inatsisit allat	Kissaat inatsisip atuuttup aamma nutaassap takornariartitsinermik inuussutissarsiutinut sammisussap tulleriaarinermi salliuunissaat avatangiisinalu pissutsinut nutaanut naleqqussagaanissaat.	Takornariartitsinermi inatsisissamut siunnersuut, takornariartitsinermut akuersissutinut inatsit aamma inissianik attartortitsisarnermut inatsisissaq Inatsisartunut 2024-ip ukiaani saqqummiunneqassapput
Suliniut 2 – Umiarsuit takornariartaatit ingerlatsinerat	Umiarsuit takornariartaatit angalasarneranni killiliussanik aaqqissuussineq, aamma umiarsuit takornariartaatit inuiaqatigiinnut tunniussassaqnerulernissaat	Nunamukarsinnaanerup aaqqissuunneqarnera aqutamik, sumiiffinnik zone-nut aaqqissuussinikkut. Inatsisissamut siunnersuut Inatsisartunut 2024-imi ukiakkut saqqummiunneqassaaq
Suliniut 3 - Akitsuutit	Akitsuusersuinermik aaqqissuussinerit oqimaaqtigiissaarneqarnissaannik kissaateqarneq, nunatsinni takornariartitsinermut iluaqtaanerusunik, sumiiffinnut pisariaqartitsiviusunut iluaqtaasussanik.	Siunnersuusiortoqassaaq takornarianut akitsummik /akileraarummik nunani allani ilisimaneqartumik. Inatsisissamut siunnersuut 2024-ip ukiaani saqqummiunneqassaaq.
Suliniut 4 – Takornariartitsinermi assigissaarinerit	Assigiissarinerit ersarissut, pitsaassusissani, sillimaniarnermi aamma piujuannartitsinermi.	Piujuaannartitsinermi, pitsaassusissani aamma sillimaniarnikkut qularnaagassat takornariartitsinermiittut, takornariartitsinermi nioqqutinik neqerooruteqartarneri. Piumasaqaatit ilangunneqassapput takornariartitsinermi inatsisissamut siunnersummi Inatsisartunut 2024-ip ukiaani saqqummiunneqartussami.
Suliniut 5 – Najugaqartut peqataatinneqarneri	Annertusisamik aallussineq ingerlatsisut maanimiut iluaqtiissaannik pilersitsinissanik.	Tamakkisumik najugaqartut, ingerlatsisut, peqataasut tunniussaqartartullu takornariartitsisartut Kalaallit Nunaanni iluaqtiissanik pissaqassapput, nunanut allamiunut sanilliullutik. Piumasaqaatit atortuulersinneqassapput takornariartitsinermut inatsisisakkut Inatsisartunut 2024-ip ukiaani saqqummiunneqartussami. 2024-imi aasaq sioqqullugu nunamut tamarmut atuuttussat periaassisat ileqqorineqartussat pillugit ilitsersuut sulianerineqarsimassaaq Visit Greenland, kommunit aammalu takornariartitsinermik ingerlatsisut suleqatigalugit. Paasisitsiniaasoqassaaq / qaammarsaasoqassaaq takornariartitsinerup nuannaarutissartaanik aamma peqataanissamut periarfissat pillugit. Paasisitsiniaanissaq kingusinnerpaamik februarimi 2024 piariissaq.
Suliniut 6 – Aningaasaler-suisinnaanermut periarfissat pitsaasut	Aningaasalersuisinnaanermut periarfissat pitsaasut takornariartitsinermik inuussutissarsiutini	Attartorsinnaanermik aningaasalersuisinnaanermillu periarfissanik qulaajaaneq. Qulaajaaneq tigussaasunik iliusissanik kinguneqarsinnaavoq.

	iluaqtigineqarsinnaassapput. Aningaasaliisartut nunanit allaneersut eqqarsarluarluni peqataanissaannut neqeroorfigneqassapput, tulleriiarereernerit maani tunngavigalugit.	takornariartitsinermik Kalaallit Nunaanni ataatsumut perrassaasinnaasumik. Qulaajaaneq 2024-imni naammassineqarsimassaaq.
Suliniut 7 – Attaveqaqtigiinnikkut aaqqissuus-sinerit pitsangorsakkat	Anguniarneqassaaq naammassineqarsinnaasut aamma killiussat imminnut naapertuuttunik aaqqissuunneqarsimanissaat, siunissamullu periusissanik pilersaarusat ersarissuussallutik, aalajaatsuussallutik upernassallutillu imaluunniit piviusorsiortuussallutillu.	Ineriartortitsineq, aserfallatsaalinerillu nungullartunik sanaartugaatinik aamma pinngortitamik. Aningaasaliissutit katillugit 9,5 mio. kr.-inik annertussuseqartut 2023-2026-imut, Nunat Avannarlerni (Nordatlantiske Pulje) aningaasaliissutaanik aningaasalerneqarluni (danskit ukiormut immikkoortitsillutik aningaasaliissutigisartagaat) siunertanut atorneqassapput.
Suliniut 8 – Pinngortitami misigisassat piujuannartitsinermik tunngavillit	Ingerlaavartumik ineriartortitsisoqassaaq pinngortitami aamma kulturikkut misigisassanik imaannaanngitsunik ukioq kaajallallugu, issittumi pissutsini qaffasinnepaami inissismasunik, piujuannartitsinermik annertusisamik isiginiarfiusumik.	Kommunillu isumasioqatigiittarnerit kingunerissavaat misigisassatut suliniutissanik nutaanik tigussaasunik suussusilersuisarnissat, 2024-imni aallartinneqartussanik.
Suliniut 9 – Piffissap takornariartitsinikkut ulapiffiusartup tallineqarnissaa	Neqeroorutit annertusisat misigisassanik pilerinartunik soqtiginarlunillu piffissami inissaqartitsiviusumi atorneqanngitsumi, tassuuna ukioq tamaat takornariartitsineq annertunerulersikkumallugu, aningaasanik isaatitsineq, aningaasaliissutit erniorissaat, suliffissat allallu annertunerpaaffissaminiitsikkumallugit.	Ingerlatsisut naleqquutut suleqatigalugit neqeroorusiortoqassaaq piffissami ulapiffunnginnerusartumi neqeroorutissanik suliniutinik. Perrassaaneq ussassaarinerlu 2024/205-imni pissapput.
Suliniut 10 – Ilanniartitaanerit nukittorsakkat pikkorissartitsisarnerillu	Takornariartitsinermik inuussutissarsiutini ilinniarsimassuseq nukittorsumarneqarpoq, amerlanerusut ilinniagaqarnissamut pikkorissaqqissinnaanermullu perarfissaqartinnerisigut. Takornariartitsinermik inuussutissarsiutit ukioq tamaat sulisussaminnut atorfegarnissamut neqerooruteqarsinnaassapput, sulisussanik pikkorissunik piginnaanilinnillu nutsuiffiusumik.	Amerlanerusut aamma nutajusut takornariartitsinermi ilinniagaasinaasutut periarfissat najukkani namminerni neqeroorutaalissapput, ilinniarfii pioereersut suleqatigalugit. Suliniutissat nutaat 2024-imni ukiakkut neqeroorutaalissapput.
Suliniut 11 – Ilisimasanut tunngaviusunik annertusaaneq	Kissaatigineqarpoq inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut upernarsaasarnerit kisitsisinillu paassisutissanik tunniussisinnaanerup annertunerunissaat, takornariartitsinermik inuussutissarsiutini aalajangiisarnermut atorneqartussanik.	Aallartitsineq qulaajaanerlu takornariartitsinerup aningaasarsiornikkut sunniutaanik piviusunik (TSA). Periaasissaq aalajangersimasoq tassaassaaq naatsorsuusioriaatsimik aaqqissuussineq, takornariartitsinermi aningaasarsiornermik ersersitsisartumik suliffissaqarnikkut sunniutaasut Kalaallit Nunaannut pingaaruuteqartut ilanngullugit, kisitsisilersorlugit takornariat aningaasat qanoq amerlatigisut atortarneraat, inuussutissarsiummilu suliffiit qanoq amerlatigineri. Ataavartumik TSA 2024 kingornagut qularnaarneqassaaq.

Naalakkersuisut inassutigineqartut tamaasa ullormit siullermiit aaqqiissutissarsisinnaassanngilaat, kisiannili paarlattuanik aallarniutigisinnaallugit pisariaqarnerit ujartorneqartullu sammivinni piumaneqartuni. Inassuteqaatit ilaat arlaqartut siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu takornariaqartitsinermut immikkoortumi ilanngunneqarsinnaapput, tamannalu aaqqissuussaanikkut malittarisassaassaaq, takornariaqarnikkut ineriaartornermi sinaakkutaasussani.

5. Takornariartitsineq kisitsisinngorlugu

Takornariartitsinermik Kalaallit Nunaanni isumalluarneq annertuujuvoq. Tamanna minnerunngitsumik ersersinneqarpoq sanaartukkani amerlasuuni atortulersutissanillu sanaartornerni ukiuni makkunani ingerlarsortuni, minnerunngitsumik timmisartunut mittarfissualiornikkut.

Taamaakkaluartoq ukiuni kingullerni aamma aqqut manilaqartarsimavoq. Minnerunngitsumik COVID-19 -imik nappaassuaq Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermik annertoorsuarmik eququisimavoq. Kisiannili takornariartitsineq ataatsimoortumik annerusumik isiginiaraanni qanoq ineriertorsimanerluni?

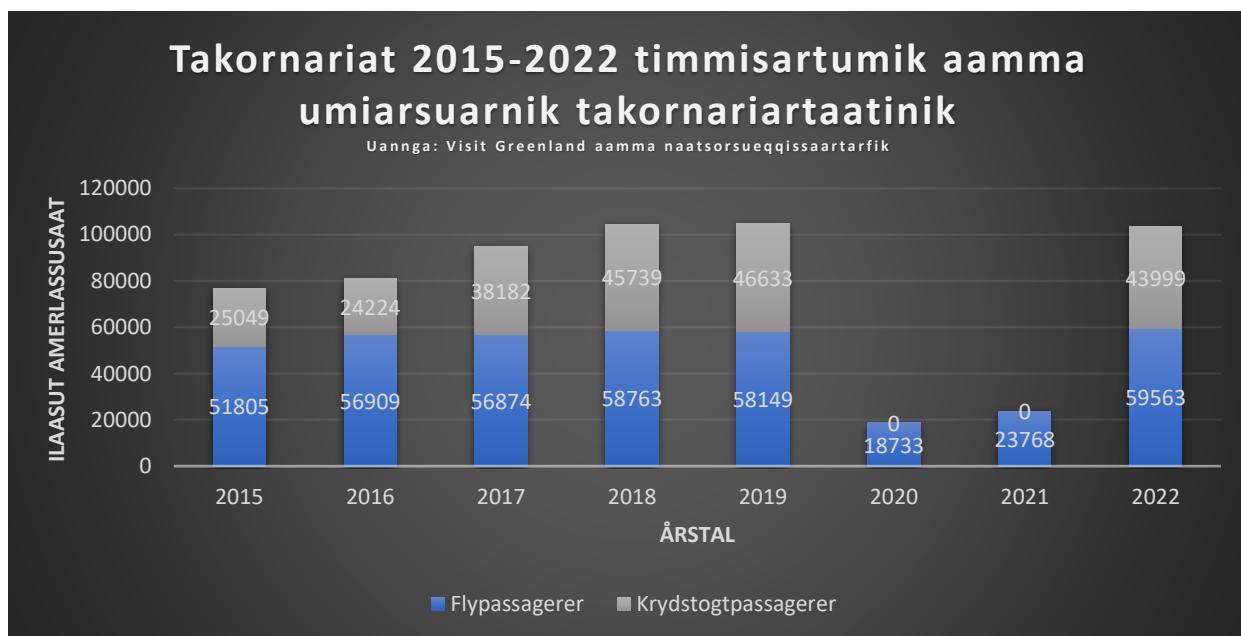
Uani ataani naatsumik killiliilluni naliliisoqarpoq ineriertornermik timmisartunut ilaasuni, akunnittarfinni unnuisarnerni aamma ukiuni kingullerni umiarsuarnut ilaallutik Kalaallit Nunaannut takornariartartut eqqarsaatigalugit.

Timmisartunut ilaasut

Timmisartunut ilaallutik nunanit allaniit piffissami 2015 -imiit 2019 -imut tikittartut, COVID-19 sioqqullugu amerliartornerat killeqarsimavoq.

Kisitsisit 2022 -imeersut taamaakkaluartoq takutippaat nappaassuaq sioqqullugu angusat maanna qaangerneqartut. Taamaasilluni ukioq 2022 tassaalerpoq takornariartartut Kalaallit Nunaannut ingerlasartut amerlanerpaffigiligaat.

Nunanit allaniit timmisartunut ilaallutik angalasut amerleriaateqarsimapput (DK ilanggullugu) Kalaallit Nunaannit ingerlaqqittartut 2,6 %-inik, ukiumut tamanna tikillugu pitsaanerpaffiusumut 2019-imut sanilliukkaanni. Kisitsisit pigineqartut 2022-imoortut aamma Q1-23, kiisalu niuerfiusunit pingarnernit kisitsisit paassisutissat tunngavigalugit ilimanaateqarpoq annertusiartuinnartumik ineriertortoqarnissaa ukiuni ukunani Kalaallit Nunaanni timmisartunut mittarfissat nutaat ammarnissaasa tungaanut¹.

Akunnittarfinni unnuisartut

¹ Kilde: Visit Greenland, Turismestatistik rapport Grønland 2022.

Unnusarfearnermi nunanit allaneersut unnusarfinni unnuartut amerleriaateqarsimapput takornariat 127.249 -niit 2019-imi 164.717 -inut 2022-imi, annertuseriaataasoq 29,4 % -iulluni unnusartuni kalaaliunngitsuni.

Akunnittarfiliortitsernerit amerlasuut ukiuni aggersuni unnusartut amerliartornerannik suli annerusumik pilersitsisussaassaaq. Nalunaarsorneqarsimasut unnuinissamut periarfissat akunnittarfinniittut saniatigut inuinnaat unnusarfiutaanni aamma unnuinissamut periarfissaqarpoq, assersuutigalugit Airbnb.

COVID-19 sioqqullugu akunnittarfinniittartut tikeraat ineriartornerat aamma pitsasimavoq. Katillugit taamaasilluni nunanit allaneersut unnusartut 37.160 -inik amerlanerusimapput 2015-imut sanilliullugu. Annertuseriaat 28 %-i. Piffissami pineqartumi nunap nammineq iluaneersut unnusartut annertuseriaataat annikinnerusimavoq, unnusartut 10.151 -inik amerleriaateqarsimallutik, assigalugu annertuseriaat 7,7 %. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni akunnittarfiiit ukiuni ukunani sanaartorneqartut piumaneqarluarput, tassami akunnittarfinni unnusartut amerlassusaat qummuinnaq ukiuni arlaqtuni ingerlammat

Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut

Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariartartut Kalaallit Nunaat pigiliussimavaat. 2015 -imi katillugit 25.049 umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut Kalaallit Nunaannut tikeraarsimapput, 2022 -imilu kisitsisit qaffariarsimallutik umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut 43.999 -inut, qaffariaat 75 % -it missaanniittooq.

Naallu 2020 -imi aamma 2021 -imi umiarsuarnut ilaalluni takornariartoqarsimanngikkaluartoq, COVID-19- ip kinguneranik, kisitsisit 2022-imut 2018 aamma 2019 -imut nallersuussinnaapput.

Kisitsisit Q1 2023 siullit maannamullu inniminniisimasut 2023-ip sinneranut ersersippaat 2023-imi Kalaallit Nunaanni umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut eqqarsaatigalugit qaffasinnerpaalertussatut naatsorsuutigisariaqartoq. Ineriartorneq tamanna ersersitsivoq soqutiginninnermik annertuumik, aamma umiarsuarlutik takornariartarermik Kalaallit Nunaannut annertuumik periarfissaqarfiusumik.

Pingaartitat

Naalakkersuisut takorloorpaaat Kalaallit Nunaat tassaalissasoq nunarsuup issittortaani takornariartitsivik pitsaassutitsigut qaffasinnerpaami inissisimasoq, takornariartitsinerlu nunatsinni inuussutissarsiuutit nappataasut ilagilissagaat, tunniussaqartartoq suliffissanik nutaanik inuiaqatigiillu kalaallit aningaasarsiornerata pitsanngoriartorneranut aqqutissiuusseqataasoq.

Anguniakkat

Naalakkersuisut anguniarpaaat qularnaarumallugu pitsaassusilimmik piujaannartitsinermillu tunngaveqartumik takornariartitsinikkut ineriertortitsineq, takornariartitsinermillu inuussutissarsiuutini killiliussatut atugassaritaasunik pitsaanerpaanik peqarnissarput, suliassaqarfik ineriertorsinnaaqquullugu nalilinnillu pilersitsisinnaaqquullugu innuttaasut peqatigalugit, namminersortutut inuussutissarsiuuteqartut, nunatta immikkoortui aamma pisortat qanilluinnartumik peqatigalugit aaqqissuussaasumik.

COVID-19

Nappaassuup COVID-19 nalaani nunatsinni inuussutissarsiuutini takornariartitsinermik ingerlatsineq sakkortunerpaamik eqqugaavoq. Nappaassuup kingunerisaanik takornariartitsinermik inuussutissarsiortut suliffeqarfiiit inuussutissarsiortillu tamatumunnga attuumassuteqartut aningaasatigut kaaviiartitamikkut annertoorujussuarmik appiarifiupput. COVID-19 -ip kingunerisaanik Naalakkersuisut ukiuni 2020 aamma 2021 ikorsiissutitut aaqqissuussinernik arlaqartunik pilersitsariaqarsimapput, siunertaqartunik inuussutissarsiuutit ikiorserneqarnissaannik, minnerunngitsumik takornariartitsinermik inuussutissarsiortut, aammalu akunnitarfiit, neriniartarfiit kiffartuussinernillu inuussutissarsiortut ilaat. Kisitsisit nutaat 2023 -imi qaammatini siullerni pingasuneersut ersersippaat Kalaallit Nunaanni takornariartitsinermik inuussutissarsiortut 2019 -ip nalinganik ingerlaqqilersimasut.

Staycation-kampagne "NUNARPUT NUAN"

COVID-19 -imi pissutsit kingunerisaannik Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnikkut suliniutinik nutaanik aallartitsisoqarpoq. Assersuutissaavoq nunatsinni namminermi sulinngiffeqarsinnaaneq pillugu paasisitsiniaaneq – Nunarput Nuan. Paasisitsiniaaneq imaluunniit ussassaarineq Visit Greenland -imit COVID-19 -ip kingunerisaanik takornariartitsinermut pitsaanngitsunik sunniutaasut tunngavigalugit pilersinneqarpoq. Paasisitsiniaanermi siunertaavoq nunatsinni najugaqartut kajumissaassallugit nunatta iluani misigisassarsiorsinnaanermik, ilutigisaanillu takornariartitsinermik inuussutissarsiortut ikiorlugit, ungasinnerusumut piujaannartitsinermik angusariartorumalluni. Nunatsinni najugaqartut amerlasuut periarfissaq tamanna atorluarpaat. (Uanngaa: nunarputnuan.gl)

Takornariartitsinikkut suliniutit piujaannartitsinermik tunngavillit

Kalaallit Nunaanni takornariartitsineq ineriertorteqqinnejassaaq piujaannartitsinermik tunngavilimmik. Tamanna isumaqarpoq aaqqissuussinerit najukanit namminernit aallaaveqassammata inerititaqarfiullitillu, iluanaarutitsigut aamma suliffissaqartitsinikkut, nunatsinni kulturitta pigiinnarnissaanut, aammalu pinngortitap avatangiiserisatta pitsaanngitsumik sunnerneqarsinnaaneranik pinngitsoortitsiviusumik. Anguniagaqarnikkut takornariartitsinermik inuussutissarsiortut siunissami nappaasunut inuussutissarsioutinut ilaalerissaannik, kisalu aamma isumalluarnermik naatsorsuutigisaqarnermillu nunatsinnut takornariartartut amerliartornissaannik, suli annertunerusumik aallussisoqartariaqarpoq ineriertortitsinerup piujaannartitsisumik tunngaveqarnissaanik, nunami tamarmi aamma nunap immikkoortuini. Taamaasillunilu suliniutinik nutaanik aallartitsisoqartarnerani Naalakkersuisut kissaatigaat piujaannartitsinerup aallaqqataaniilli pissusissamisortumik ilaatinneqartalernissaa tunngavissatut. Taamaammat matumuuna takornariartitsinermik inuussutissarsioteqartut kaammattorneqarput piujaannartitsineq pigiliutissagaat, aammalu akuersissutinik allagartaqartarneq atulissagaat ulluinnarni ingerlatsinerup ilaatut. Nunat tamalaat akornanni aamma nunani avannarlerni immikkut isiginiarlugu aallunneqalerpoq piujaannartitsinermik tunngavilimmik takornariartitsinikkut ineriertortitsineq. Ineriertornerup tamatuma Kalaallit Nunaanni aamma ilisarnaatinngornissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Takornariartartut namminneq ataasiakkaarlutik annertunerjartortumik

eqqumaffigileriartorpaat avatangiisit aamma pinngortitamut sunniutaasartut, taamalu tapersorsorumallugit suliniuitit naleqqutumik pissusissamisoortumillu takornariarnermi misigisassarsiortarneq.

(Uannga: UNEP/WTO: MAKING TOURISM MORE SUSTAINABLE - A Guide for Policy Makers, 2005,” Tourism that takes full account of its current and future economic, social and environmental impacts, addressing the needs of visitors, the industry, the environment and host communities”)

Nalunngiliuk

... Kalaallit Nunaanni misilittagaqarfingeqareermat suliffissaqarfiiit akulerunneqartarnerat takornarianut takujuminartunik aaqqissuussisarerit eqqarsaatigalugit? Qaqortumi Kalaallit Nunaata Ammeriviata puisit aminik suliareqqisarfiutaani 2017-imi pilersinneqarpoq **Greenland Seal Center**. Tassani oqaluttuarineqartarpoq puisip inuullu ataatsimut oqaluttuassartaat, saqqummersitsinertigut aamma nioqquqtiisiatigut. Tikeraat qitiusumik ornittagaanni nassaassaavoq amernik mersortarfiusimasoq siulleq 1982-imi ammarneqartoq. Tassani takuneqarsinnaapput qanoq sulisoqartarnersoq ammeraluni aamma nutaaliasunik ammeraluni, aamma ammerinermi tunngaviusut ileqqut. Pissusiviusullu tassaapput teknikkit ileqqullu matumani pineqartut nunatsinni kalaallit kulturianni ukiuni tusintilinni atugaasimaneri. (Uannga: <https://www.greatgreenland.com>).

Nalunngiliuk

... Dronning Margrethe II -ip ilulissat Kangiani sermersuup eqqaani tikeraat ornittagaat 2022-ip aasaani ammarmagu? **Ilulissat Kangiata Illorsua** tikeraanik periarfissaqartitsivoq serrip uukkartarneranik piuartumik malinnaaveqarnissamik, aammalu silaannaap allanngoriartornerata kingunerisaasa misiginissaannik. Kangiata Illorsuani tikeraat “angalasinnaapput” piffissami saqqummersitsakkut ”Sermeq pillugu Oqaluttuaq”. Saqqummersitsinermi qitiusumik takutinneqarpoq sermersuatsinni qillerineq, oqaluttuartoq kulturimik aamma silaannaap allanngoriartorneranik ullumimiit utimut ukiunut uagut naatsorsueriaaserput sioqqullugu 124.000 -inik uterluni. (Uannga: <https://isfjordscentret.gl/da/ilulissat-isfjordscenter/>).

Nalunngiliuk

... periarfissaammat Kalaallit Nunaanni **nannunik takusassarsiorluni** angalaartoqarsinnaanera? Inuit ukiuni kingullerni 2-ni Kalaallit Nunaanni akileraartartuusimasut inuillu allattorsimaffianni Kalaallit Nunaanni nalunaarsorsimasut piffissami qinnuteqarfingisaminni akuersisummiik peqarlutik akiliuteqartitsillutik piniariarnertaqanngitsumik nannunik (*Ursus maritimus*) takusassarsiortitsisinnaapput. ”Akiliuteqarluni piniariarnertaqanngitsumik takornariartitsineq” taaguutaavoq ataatsimut takornariartitsinermik ingerlatsisarnernut nannunik takusassarsiorluni, piniariarnanili.

FN -ip nunarsuarmiunut 2030 -imut anguniagi

Naalakkersuisut kissaatigaat ukiuni aggersuni Kalaallit Nunaanni takornariartitsinikkut ineriertitsinermi FN-imi piujuannartitsinermik anguniakkat ilaatinneqalernissaat. Nunarsuarmiut anguniagaanni immikkut toqqakkanik piffissamut ikaarsaariarfiusumut periusissiamut ilanngussinikkut Naalakkersuisut kissaatigaat allaaserissallugu qanoq Kalaallit Nunaanni nunarsuarmiut anguniagaasa takornariartitsinermi politikkimut ilaatinneqarneri. FN -imi piujuannartitsinermut atallugu anguniakkat 17 -it aamma anguniakkani immikkoortut 169 -it qinerneqarsimapput nunarsuarmiut anguniagaat sisamat, immikkut pingaartillugit piffissami periusissiaqarfiusumi aallunneqartussatut. Tassani pineqarput nunarsuarmiut anguniagaat 4 “pitsaassusilersukkanik ilinniartitaanerit”, nunarsuarmiut anguniagaat 8 »suliffissat naammaginartut aamma aningaasarsiornikkut siuariartorneq«, nunarsuarmiut anguniagaat 9 »Suliffissaqarneq, ineriertitsineq aamma attaveqaasersuutit« aamma nunarsuarmiut anguniagaat 12 »Akisussaassuseqartumik atuineq aamma nioqquqtiisiorneq«. Nunarsuarmiut anguniagaannik pineqartunik sisamanik immikkut aallussinerup mattutinngilaa nunarsuarmiut anguniagaasa allat taakkualu immikkoortuisa piffissami periusissiap atuuffiani aamma aallunneqarsinnaaneri. Nunarsuarmiut anguniagaasa sisamaasut pineqartut periusissiami iliuusissat ilalersorpaat, aammalu naleraassallutik pineqartunik anguniagaqarnermi.